

σμάτος, διὰ πάσης ἀδυναμίας ἢ κακίας τῆς γυναικείας φύσεως; Σέβασαι τίποτε, σύ; Δὲν θεωρεῖς τὴν ἀρετὴν ὡς ἀσθένειαν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν νομίζεις καθήκον σου νὰ θεραπεύσης ἀπόνηρον κόρην, χωρὶς στήριγμα καὶ χωρὶς πείραν; Ἡ ἄβυσσος, εἰς τὴν ὅποιαν ἤθελες νὰ τὴν ἰδῆς ριπτομένην μόνην τῆς, δὲν εἶνε, κατὰ σέ, ἡ μόνη φυσικὴ καὶ λογικὴ κατάστασις, — ἀδιάφορον ἀν εὐτυχῆς ἢ ἀπαισία — νεανίδος ἀπρόικου καὶ χωρὶς προγόνους; Λέγε, λέγε! Δὲν μ' ἐνέπαιξες, σήμερον τὸ πρῶν ἀκόμη, προσπαθῶν νὰ μὲ πείσης ὅτι θὰ τὴν ἐνυμφεύσο; Καὶ τόρα, πρὸ μιᾶς μόλις στιγμῆς, μοῦ λέγει: «Σὺ μόνον τὴν ἀγαπᾶς; ἐγὼ εἶχα ἀπλήν ἰδιοτροπιαν ἢ το ἀργίας παίγιον, ματαιότης». Ἄκουσε! εἶνε φοβερὰ ἡ ματαιότης σου αὐτῆ, ματαιότης παραλύτου! Προπηλακίζεις πᾶν ὅτι σὲ πλησιάζει! Τὰ βλέμματά σου μαινοῦσι τὴν γυναῖκα, καὶ τὸ κατ' ἐμέ, ἀρκεῖ καὶ περισσεύει ὅτι ἡ νεάνις αὐτῆ ὑπέστη ἤδη τὴν ὕβριν τῆς ἐπιθυμίας σου. Δὲν τὴν ἀγαπᾶ πλέον.

Παλήσας οὕτω πρὸς τὸν ἀδελφόν του, τὸ πρῶτον ἐπὶ ζωῆς αὐτοῦ, ὁ μαρκήσιος ἠγέρθη καὶ ἀνεχώρησε ταχύς, φοβερὸν ἐγκλείων μίσος ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ καταράν κατ' αὐ οὐ ἀνέκκλητον.

Ὁ δούξ, ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἠγέρθη ἐπίσης ἵνα ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ ἐπανόρθωσιν. Προέβη μάλιστα ὀλίγα βήματα κατόπιν του, ἀλλ' ἔστη ἀποτόμως, καὶ ἐπιστρέψας κατέπεσεν ἐπὶ τῆς θέσεως ἣν πρὸ μικροῦ κατεῖχεν ὁ ἀδελφός του. Φοβερὰν πάλην ὑφίστατο. Ἐξωργισμένος, ἐκμανῆς, ἠσθάνετο ἐν τούτοις ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ μαρκησίου ἦτο δι' αὐτὸν ἱερόν. Δὲν ἀνελογίζετο μὲν τὰ ἴδια ἑαυτοῦ πταίσματα, ἀλλὰ συνησθάνετο ἄκων πόσον τὸν συνέτριβεν ὁ λόγος τῆς ἀληθείας. Συνέστρεψε σπασμωδικῶς τὰς χεῖρας, καὶ ἄδρῳ θρόμβου διακρῶν, λύσεως καὶ ὀδύνης κατελείβοντο ἐπὶ τῶν παρεῶν του.

Ὁ Ἀνδρέας ἦλθεν εἰς ἀναζήτησίν του, σταλεῖς ὑπὸ τῆς μητρὸς του. Οἱ ἐπισκέπται εἶχον ἀναχωρήσει, ἀλλ' εἶχεν ἔλθει ἡ κυρία Δαργλάδ. Ἡ ἀπουσία του δὲν εἶχε προξενήσει ἐκπληξιν, μόνη δὲ ἡ μαρκησία, γνωρίζουσα ὅτι εἶχεν ἱπεύσει τὴν Λευκὴν, ἐφοβήθη μὴ κατέπεσεν ὑπ' αὐτὸν τὸ ἀτυχεῖς ζῶον.

Ἠκολούθησε μηχανικῶς τὸν ὑπρέτην, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν εἰσήρχετο εἰς τὸν οἶκον, ἠρώτησεν αὐτόν:

— Ποῦ εἶνε ὁ κύριος μαρκήσιος;

— Εἰς τὸ δωμάτιόν του, κύριε δούξ; τὸν εἶδα ὅταν ἐπέστρεψε.

— Καὶ ἡ δεσποινὶς Σαὶν-Ζενέ;

— Εἰς τὸ δωμάτιόν της ἐπίσης. Ἄλλ' ἡ κυρία μαρκησία τῆς ἐμήνυσε ὅτι ἦλθεν ἡ κυρία Δαργλάδ, καὶ θὰ καταβῆ βεβαίως ἐντὸς ὀλίγου.

— Πολὺ καλὰ; πῆγαινε νὰ εἰπῆς εἰς τὸν κύριον μαρκήσιον, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τοῦ ὁμιλήσω. Μετὰ δέκα λεπτά θ' ἀναβῶ εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ἔπεται συνέχεια.

Ἡ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

— Ἄλλὰ ποῦ διάβολον πηγαίνομεν ἀπὸ ἐδῶ; ἠρώτησα τὸν φίλον μου Βενοᾶ, ὅστις ἀφήσας τὴν μεγάλην ὁδὸν εἰσῆλθεν εἰς χλοερὰν στενωπὸν.

— Θὰ ἰδῆς! ἀπήντησε, μαστιγώσας τὸν ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐζευγμένον ἵππον.

Μὲ τὸν κύριον Βενοᾶ ἐσχετίσθημεν πρὸ ὀλίγου μόνον καιροῦ, ἀλλ' ἦτο εὐλικρινῆς καὶ εὐθυμὸς, οἱ χαρακτῆρές μας συνεφώνησαν καὶ ἐγίναμεν στενοὶ φίλοι.

Τὴν πρῶταν ἑλθὼν καὶ ἐξυπνήσας με μοῦ εἶπε:

— Θὰ ὑπάγωμεν σήμερον εἰς τὴν ἐξοχὴν!

Καὶ τὸν ἠκολούθησα μετὰ τυφλῆς ἐμπιστοσύνης ἔχων τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἡμέρα μου θὰ ἦτο καλὴ.

Ἡ ὁδὸς τὴν ὅποιαν ἠκολουθοῦμεν ἦτο λίαν εὐάρεστος: ὑπῆρχον χλόη, ἄγρια ἄνθη, ὑψηλὰ δένδρα, μακρόθεν δὲ διεκρίνομεν τὴν θάλασσαν, ἀκτινοβολοῦσαν ἐκ τῶν πρώτων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

Ἦτο πρῶτα ἀνοίξεως, πρῶτα ἀπριλίου ἐν τῇ φύσει ὑπάρχει οἰονεὶ διττὴ ἐξέγερσις, ἐξέγερσις μετὰ τὴν νύκτα καὶ ἐξέγερσις μετὰ τὸν χειμῶνα. Ἐπὶ τῶν φρακτῶν ἡ λευκάκανθα ἦτο ἀνθισμένη καὶ τὸ πτηνὸν ἔψαλλεν. Ἐπὶ τῆς χλόης τὸ λευκάνθεμον ἠμυνοίγετο καὶ ὁ κἀνθαρος ἔλαμπεν ὡς ζῶν ἄνθος. Ζῶα καὶ ἄνθρωποι, ἔντομα καὶ πτηνά, τὰ πάντα ἦσαν ἠδὴ ἐξυπνα καὶ εἰργάζοντο. Οἱ μεγάλοι ἐρυθροὶ βόες περατοῦντες τὸ πρόγευμα αὐτῶν, ἴσταντο εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ καὶ μᾶς παρετήρουν διερχομένους. Ὀλίγον πορρωτέρω παχεῖαι δαμάλεις ἐθήλαζον τὰ μικρὰ των. Ἐπι πορρωτέρω ἀμνάδες ἴσταντο ἀκίνητοι, ἐνῶ κριοὶ καὶ πρόβατα ἔβοσκον πέριξ. Ὁ ὄνος ἐκυλιετο ἐπὶ τῆς βράχως ἔχων τοὺς τέσσαρας πόδας εἰς τὸν ἀέρα· ὁ σουλτάνος πετεινὸς ἴστατο ὑπερήφανος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χαρμεῖου αὐτοῦ κτλ.

Ἐν τούτοις ὁ δίφρος ἐπροχώρει πάντοτε, ὅτε αἰφνης ὁ κ. Βενοᾶ ἔκραξεν.

— Ἐφθάσαμεν!

Εὐρισκόμεθα ἐνώπιον ὠραίας ἐπαύλεως, ὁμοιζούσης μέγαρον, καὶ φιλοδομημένης ἐπὶ τῆς παρραλίας.

— Ἄ! ἠρώτησα καταβαίνων ἀπὸ τοῦ δίφρου, ἀλλὰ τίνος εἶνε αὐτῆ ἡ ὠραία ἐξοχικὴ οἰκία;

— Τοῦ φίλου μου Βλανσέ· ἐμβαινε χωρὶς φόβου, ἐμβαινε...

Μόλις ἐπροχωρήσαμεν κατὰ τινὰ βήματα εἰς τὸν κήπον, καὶ ἔσπευσε πρὸς συνάντησίν μας ὁ εὐτυχῆς ἰδιοκτήτης, ξανθός, εὐθυμος, ἔχων συμπαθεῖ φυσιογνωμίαν.

— Καὶ ὁ γαμβρός; ἠρώτησε μετὰ σπουδῆς ὁ ἰδιοκτήτης.

— Θὰ ἔλθῃ ὀλίγον ἀργότερα, ἀπήντησεν ὁ Βενοᾶ· ἔμεινε ν' ἀγοράσῃ μερικά πράγματα διὰ τὴν σημερινὴν ἑορτήν. Καὶ στραφεὶς πρὸς ἐμὲ μ' ἐσύστησεν εἰς τὸν φίλον του.

Εἶτα ἀποταθεὶς πρὸς τὸν κ. Βλανσὲ τὸν ἠρώτησε:

— Ποῦ εἶνε ἡ κόρη σου;

— Ἴδου αὐτή, ἔρχεται.

Φυσικῶς τὸ βλέμμα ἡμῶν ἠκολούθησε τὴν δι-εὐθυνσιν τοῦ ἰδικοῦ του, καὶ τότε παρετήρησα μίαν τῶν ὠριωτάτων νεανίδων τὰς ὁποίας δύναται τις ν' ἀπαντήσῃ. Ἦτο δεκαεπταετής τὸ πολὺ, ξανθὴ, ῥοδόχρους, λεπτοκαμωμένη, εὐκί-νητος... ἀγγλικὴ ζωγραφία, νηρής.

Καὶ ἐν τούτοις οὐδ' ὁ ἐλάχιστος καλλωπισμὸς προσέθετέ τι εἰς τὸ γόητρον ὅπερ διέχεε περὶ αὐ-τὴν. Τὴν κατελάβομεν ἐξ ἀπροόπτου, ἐξερχομέ-νην, οὕτως εἰπεῖν, τῆς παρθενικῆς αὐτῆς κλίνης. Ἐφόρει ἀπλῆν ἐσθῆτα, ἐπὶ δὲ τῶν κινουμένων ὤ-μων αὐτῆς κατέπιπτεν ἡ πλουσία κόμη τῆς. Ἐκράτει εἰς χεῖρας στέφανον ἐξ ἀνθέων, ἐφ' ὧν ὑπῆρχεν ἔτι ἡ πρωϊνὴ δρόσος.

— Κακοκορίτσο! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ, πῶς τολμᾷς νὰ παρουσιασθῇ; τοιουτοτρόπως τοιαύτην ἡμέραν, τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου σου...

— Μὲ συγχωρεῖτε, πατέρα, εἶπεν ἡ νέα, ἥς τὸ πρόσωπον ἔλαβε χρῶμα ὠριότερον ὄλων τῶν ῥόδων τοῦ κήπου, μὲ συγχωρεῖτε! Θὰ φορέσω ἀμέσως τὸ ἄσπρον μου φόρεμα καὶ ἐπιστρέφω.

Καὶ ἔφυγεν.

Ἐν τούτοις ὁ ἀγαθὸς Βλανσὲ ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ ἀφ' ἡμῶν συγγνώμην διὰ τὴν θυγα-τέρα του.

— Σιώπησε! ἀνέκραξεν ὁ Βενοᾶ· ἐξ ἐναντίας, πρέπει νὰ τὴν εὐχαριστήσωμεν διότι ἐπαρουσιά-σθη τοιουτοτρόπως, ὅσον δὲ τὸ κατ' ἐμὲ, ἔγεινα κατὰ εἰκοσιν ἔτη νεώτερος. Ἡ κόρη σου εἶνε ἡ ζῶσα περιλήψις τῆς ὠραίας αὐτῆς ἡμέρας, εἶνε ἀληθινὴ πρωΐα τοῦ Ἀπριλίου!

Ὁ εὐτυχῆς πατήρ ἀπήντησε μειδιῶν ὑπερη-φάνως, καὶ μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ καπνίσωμεν καὶ νὰ πῖωμεν ἐν ποτήριον μαδέρας.

— Λοιπὸν, εἶπον πρὸς τὸν Βενοᾶ βαδίζοντα πλησίον μου, εἶμαι προσκαλεσμένος εἰς γάμον;...

— Καὶ σὲ βεβαιῶ ὅτι ὁ γάμος θὰ εἶνε εὐ-θυμος.

— Τὸ πιστεύω ἂν νύμφη εἶνε ἡ ἀξίεραστος ἐκεῖνη νέα.

— Εἶνε ἡ ἴδια.

— Καὶ ποῦ εἶνε ὁ γαμβρός;

— Θὰ τὸν ἴδῃς ἀργότερα.

— Ἔστω! Ἀλλὰ σὲ προειδοποιῶ ὅτι θὰ ἦ-μαι δύσκολος διότι διὰ τοιοῦτον θησαυρὸν ἀπαι-τεῖται ἀνάλογος σύζυγος.

— Ἔσο ἦσυχος· ὁ γαμβρὸς εἶνε ἀξίος τῆς νύμφης!

— Εἶνε λοιπὸν γάμος ἐξ ἔρωτος;

— Ἀκριβῶς.

— Ἀ! τόσο τὸ καλλίτερον... Καὶ ἀγαπῶν-ται πρὸ πολλοῦ;

— Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν!

— Ἀλλά!...

— Δὲν πιστεύεις λοιπὸν τοὺς ἔρωτας τῶν παι-δίων;

— Ἀνέγνωσα τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βιργι-νίας ἐν τούτοις...

— Θέλεις νὰ σοῦ ἀναγνώσω ἐν κεφάλαιον τὸ ὁποῖον ἐλησημονήθη;... αὐτὸ βέβαια δὲν ἀξίζει ὅσον τὰ ἄλλα... ὅπωςδῆποτε ὅμως, ἕως ὅτου νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ πρόγευμα;...

— Σὲ ἀκούω εὐχαριστῶς.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Βλανσὲ μᾶς ἀφῆκε πρὸς στιγ-μὴν ἐπίαμεν ἐν ποτήριον μαδέρας, ἠνάψαμεν τὰ σιγάρα μας ὁ δὲ Βενοᾶ ἤρχισεν.

**

— Ἐχω, φίλε μου, ἓνα υἱόν, τὸν ὁποῖον δὲν σοῦ ἐπαινῶ διὰ μακρῶν, διότι θὰ ἔαμνα κατὰ-χρησιν τῆς πατρότητός μου. Σοῦ λέγω μόνον ὅτι ἦτο ὠραῖον καὶ ἀξιαγάπητον παιδίον.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δὲν ἦμην ἀκόμη πλούσιος, ἀλλ' εἰργαζόμεν διὰ νὰ γίνω. Κατῶ-κουν εἰς Χάβρην, ὁ δὲ υἱός μου Ἰούλιος εἶχε πολ-λοὺς φίλους καὶ ἰδίως μίαν φίλην.

Ἦτο θυγάτηρ φίλου καὶ γνωστοῦ μου, τὰ δὲ παιδία μας, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐμεγάλωσαν ὁμοῦ. Ὅταν ἡ Βαλεντίνη ἤρχισε νὰ περιπατῇ, ὁ Ἰού-λιος, ὀλίγον μεγαλύτερος αὐτῆς, τὴν ἐστήριξε, τὴν ὠδήγει καὶ ὑπερησιζήτο τὴν φιλάτην μι-κρὰν γειτόνισάν του. Αἱ πρῶται συγγινῆσεις των, τὰ πρῶτα παιγνίδιά των, τὰ πρῶτά των δάκρυα, τὸ πρῶτόν των μειδιάμα, τὰ πάντα ὑ-πῆρξαν πρὸς αὐτὰ κοινά. Πάντοτε ἦσαν ὁμοῦ. Ὅταν ἠκούομεν τὰς περιχαρεῖς φωνὰς τῆς Βα-λεντίνης, ἠκούομεν ἀμέσως καὶ τὰς τοῦ Ἰουλίου. Τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν παραλίαν ὅταν ἔβλεπέ τις τὴν μαύρην κόμην τοῦ τρέχοντος Ἰουλίου, ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ ἔβλεπεν ἀμέσως καὶ τὴν ξανθὴν τῆς Βαλεντίνης.

Πρὸ ὀλίγου ἀνέφερες περὶ τοῦ Παύλου καὶ τῆς Βιργινίας· εἰς Χάβρην ὅλοι τὰ ὀνόμαζαν τοιουτο-τρόπως, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ὑπάρ-χει τὸ ἀγαλμα τοῦ διασήμεου πατριώτου μας Βερναρδίνου Σαιμπιέρου, πρὸ τῶν ποδῶν δὲ αὐ-τοῦ καλλιτέχνης ἔθεσε τὰ δύο παιδία, τὰ ὁποῖα εἶνε οἱ ἥρωες τοῦ ἀμιμήτου αὐτοῦ βιβλίου, πολ-

λάκις ὅταν διεβαινομεν ἐκεῖθεν μὲ τὰ δύο παιδιά, παρετηρούσαμεν αὐτὰ καὶ τὰ ὄρειάλκινα ὅπως ἀποκαταστήσωμεν μεταξύ τῶν τεσσάρων ἀρίστον καὶ παιδικὴν ἀδελφοποίησιν. Πολλάκις ἠκούσαμεν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ νὰ λέγωσι δεικνύοντες τὸν Παῦλον καὶ τὴν Βιργινίαν· «Ὁ Ἰούλιος καὶ ἡ Βαλεντίνη!».

Πραγματικῶς ὅλοι τὰ ἐγνώριζον, τὰ ἐθαύμαζον, τὰ ἠγάπων. Εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι ἦσαν ὠραιότατα ἦσαν δύο χερουβείμ.

Ἐπέρασαν ὀλίγα ἔτη. Ἡ Βαλεντίνη ἦτο ἐξ ἐτῶν ὁ δὲ Ἰούλιος ὀκτώ. Ἡ δεσποινὴς ἦτο ἡδὴ φιλάρεσκος ὁ δὲ κύριος ἤρχισε νὰ γίνεται φιλόφρων. Μὴ μειδιάς!... Ὅσον ἀθῶαι, ὅσον ἀγναί, ὅσον ἀγγελικαὶ καὶ ἂν ἦσαν αἱ τρυφερότητες αὐτῶν, ἐντοσοῦται ἦτον ἡδὴ ἔρωσ.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἔγενεν εἰς γάμο; πλησίον μας. Ὁ Ἰούλιος ἦτο παρὼν ὅτε ὁ μελλόνυμφος ἔδωκε τὰ δῶρα πρὸς τὴν μελλόνυμφον.

— Μπα! εἶπε τὸ παιδίον, ὅταν ἀγαπᾷ κανεὶς μίαν νέαν καὶ θέλει νὰ τὴν νυμφευθῇ, τῆς δίδει δῶρα;

— Αὐτὴ εἶνε συνήθεια, εἶνε φιλοφροσύνη, ἀπῆντησε κάποιος.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Ἰούλιος ἀνοίγων ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς.

— *Τσακλιράκι!* εἶπον αἴφνης.

Καὶ ἐπροσπονήθη ὅτι τοῦ δίδω δύο φιλικὰ κολαφίσματα.

Ὁ Ἰούλιος ἔγεινε σκεπτικός. Ἡ Βαλεντίνη ἵστατο ἐκεῖ που πλησίον, τὸ δὲ παιδίον ἐνῶ ἐσκέπτετο τὴν παρετήρει.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ Βαλεντίνη εἶχε μίαν ὠραίαν *κούκλαν* τὴν ὁποίαν ὠνόμαζε *μὴς Ροζαλιάρ*. Ἡ μὴς *Ροζαλία* εἶχεν ὅλα τὰ φορέματα τῆς ἀλλὰ τῆς ἔλλειπε τὸ καπέλο.

Αὐτὸ τὸ καπέλον ἡ Βαλεντίνη τὸ εἶχε ζητήσῃ εἰς μάτην ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς, ὡς ἐκ τούτου δὲ μεγάλως τὸ ἐπεθύμει. Τὴν προτεραιαν ἀκόμη εἶχεν εἰπεῖ πρὸς τὸν Ἰούλιον·

— Εἶμαι πολὺ δυστυχῆς· ἡ μαμὰ δὲν θέλει νὰ μοῦ δώσῃ ἓνα καπέλο διὰ τὴν μὴς *Ροζαλιάν*. Δὲν θὰ γελάσω ποτὲ ἂν δὲν μοῦ δώσῃ αὐτὸ τὸ καπέλο.

Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ ὑπῆρχον δάκρυα εἰς τοὺς μεγάλους κυανούς ὀφθαλμούς τῆς, ἡ δὲ φυσιογνωμία τῆς ἐξέφραζεν ἀπελπισίαν, ἀνυπομονησίαν, ἐπιθυμίαν!...

Ταῦτα πάντα ἐσκέπτετο ὁ Ἰούλιος εἰς τὴν ἄλλην τῆς αἰθούσης ἄκραν. Αἴφνης ἀνεσκιρτήσεν ὡς νὰ συνέλαβεν αἰφνιδίαν ἰδέαν καὶ ἐξηφανίσθη τρέχων.

Ἐκεῖ πλησίον εὕρισκετο ἡ *μοδίστρα* τῆς γυναικός μου, ὁ δὲ Ἰούλιος εἰσήλθε τολμηρῶς εἰς τὸ κατὰστάμα τῆς καὶ τῆ εἶπε·

— Κυρία, κάμνετε καὶ καπελάκια διὰ κούκλας;

— Βέβαια, μικρὲ μου, ἀπεκρίθη ἡ *μοδίστρα* ἀπορήσασα διὰ τὴν ἐρώτησιν.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Ἰούλιος, καὶ πόσα πέρνετε δι' ἓνα καπέλο κούκλας;

— Κατὰ τὸ καπέλο, φίλε μου.

— Θέλω ἓνα καπέλο πολὺ εὐμορφο, τὸ πλουσιώτερο καὶ νὰ ἦνε καὶ τῆς τελευταίας μόδας.

Πόσο θὰ κοστίσῃ;

— Διὰ τοὺς ἔλλους θὰ κοστίσῃ πέντε φράγκα, ἀπῆντησεν ἡ *μοδίστρα* χαμογελώσα διὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ νέου πελάτου τῆς· ἀλλὰ διὰ σᾶς, κύριε Ἰούλιε, διὰ νὰ σᾶς κάμω *μουστερῆ*, θὰ κοστίσῃ μόνον δύο καὶ ἡμισυ φράγκα.

— Δύο καὶ ἡμισυ φράγκα;

— Ναί!

— Λοιπόν! περιμένειντέ με... Θὰ ἐπιστρέψω.

Ταῦτα εἰπὼν ἐχαίρητησεν εὐγενῶς, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν ἀνέβη ταχέως εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ἦτο ἐκεῖ ὁ *κουμπαράς* του.

Διὰ νὰ κάμῃ γρηγορώτερα ὁ Ἰούλιος τὸν ἔσπασε.

Δυστυχία! φρικτὴ, μεγάλη δυστυχία!...

Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπῆρχον μόνον ἓνα φραγκον καὶ ἑβδομηῆντα λεπτά.

Ὁ μικρὸς ἐστάθη ἀπολιθωμένος.

Οὐχ ἦττον συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν *μοδίστραν*.

— Κυρία, τῆ εἶπε περίλυπος, ἠμπορεῖτε νὰ μοῦ κάμετε τὸ ὠραῖον καπέλον μὲ ἓνα φραγκον καὶ ἑβδομηῆντα λεπτά;... δὲν ἔχω περισσότερα.

Καὶ διετύπωσε τὴν πρότασιν ταύτην μὲ βλέμμα τόσῳ παρακλητικόν, ὥστε θὰ συνεκινεῖτο καὶ τίγρις.

Ἄλλ' ἡ *μοδίστρα* ἀρεσκομένη εἰς τὸν ἀστείον, καὶ θέλουσα νὰ διασκεδάσῃ ἐπροσπονήθη ὅτι ἀντιστέκεται.

— Ἀδύνατον! ἀπεκρίθη μὲ σοβαρότητα, σοῦ ἔκαμα ἐκπτώσιν πενήντα τοῖς ἑκατόν, μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμω μεγαλειώτερον.

— Λοιπόν, ἐπιμένετε εἰς τὰ δύο καὶ ἡμισυ φράγκα;

— Οὔτε λεπτόν ὀλιγώτερον.

— Ἄ!...

Καὶ ὁ Ἰούλιος ἔφυγε περίλυπος· ἀλλ' αἴφνης σταματᾷ, τὰ χεῖλη του μειδιοῦν, τὸ δὲ βλέμμα του ἐξακοντίζει ἀστραπάς. Ἐν τῷ παιδικῷ ἐγκεφάλῳ του τῷ ἐπῆλθεν αἰφνιδία ἰδέα. Ταυτοχρόνως στρέφεται καὶ διευθύνεται ὑπερηφάνως εἰς τὸ ἐργαστήριον.

— Κυρία, ἐρωτᾷ, πότε θὰ εἶνε ἔτοιμο τὸ καπέλον;

— Τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν.

— Καλὰ! Ἀρχίσετέ το καὶ νὰ εἶνε πολὺ ὦ-

ραϊόν! Τὴν Κυριακὴν τὸ πρῶτ' ἰδὲ σὰς φέρω τὰ δύο καὶ ἡμισυ φράγκα σὰς.

Καὶ ἀπεσύρθη.

Ἦτο Τετάρτη. Τὰς δύο ἐπομένους ἡμέρας ὁ υἱὸς μου ἐστρέφετο περὶ ἐμὲ ὡσεὶ θέλων νὰ μοῦ ζητήσῃ τι ἀλλὰ μὴ τολμῶν. Βεβαίως ἂν μοῦ ἐζήτηε ὀγδοήκοντα λεπτὰ δὲν θὰ ἤρνούμην, ἀλλ' ὁ Ἰούλιος δὲν ἐννοοῦσε τοῦτο. Ἦθελε ν' ἀγοράσῃ τὸ καπέλο μὲ χρῆματα καθαρῶς ἰδικά του, καὶ ἰδοὺ τί ἐπενόησεν.

Ὅσάκις κανὲν δόντι του ἐκινεῖτο τοῦ ἔδωκα ἓνα φράγκον διὰ νὰ σταθῇ νὰ τοῦ τὸ ἐκβάλω. Σημείωσε ὅτι τὰ δευτέρω δόντια τότε μόνον φυτρῶνουν καλῶς ὅταν τὰ πρῶτα ἐκρίζωθουν ἐγκαίρως. Πολλάκις ἤδη τὸ μικρὸν τοῦτο δρᾶμα τοῦ δοντιοῦ παρεστάθη μεταξύ τοῦ υἱοῦ μου καὶ ἐμοῦ. Ἐπρεπε νὰ ἔχωμεν καὶ οἱ δύο γενναιότητα. Ἐγὼ κατώρθωνα νὰ φαίνομαι γενναῖος, ἀλλ' ὁ Ἰούλιος, μολοῦντι ἀντημείβετο, ἐφοβεῖτο τρομερά.

Ἐξεπλάγην λοιπὸν μεγάλως ὅταν τὸ ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου πλησιάζας με μοῦ εἶπε·

— Πατερᾶκη, κουνιέται ἓνα δόντι μου· πρέπει νὰ μοῦ τὸ βγάλῃς ἀμέσως.

Ἦθέλησα νὰ βεβαιωθῶ περὶ τοῦ πράγματος. Τὸ δόντι τὸ ὁποῖον μοῦ ἐδείκνυε μόλις ἐκινεῖτο ὑπὸ τὸν δάκτυλόν μου.

— Δὲν εἶνε ἀκόμη ἀνάγκη, εἶπον· ἄς περιμείνωμεν!

— Ὅχι, ἀνέκραξε ζωνρῶς τὸ παιδίον μὲ ἦθος ἀποφασιστικόν, ὅχι· τώρα αἰσθάνομαι ὅτι ἔχω γενναιότητα· νὰ μοῦ τὸ βγάλετε τώρα! Ἐστερώτερα θὰ φοβοῦμαι. Τὸ δόντι μου κουνιέται, πατερᾶκη μου, σὰς κἀμνω ὄρκον κουνιέται πολὺ. Σὰς παρακαλῶ... βγάλτε το... γρήγορα... γρήγορα...

Καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ γόνατά μου, μὲ παρεκάλει, μὲ ἐχάιδευεν, ἐλάμβανε τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν ἔβανεν ὁ ἴδιος μεταξύ τῶν μικρῶν ῥοδοχρόων σιαγόνων του. Τέλος, τόσον παρεκάλεσε καὶ ἐπέμενεν ὥστε ἐνέδωκα.

Τὸ δόντι ἀπεσπᾶσθη.

Ὁ μικρὸς οὔτε ἐδίστασεν, οὔτε ἐκράυγασε.

Μόνον τὸ πρόσωπόν του ὠχρίασεν, ἔκαμε ταχὺν μορφασμὸν ὡς ἐκ τοῦ πόνου, νομίζω δὲ ὅτι τὸν ἀκούω ἀκόμη ψιθυρίζοντα·

— Εἶνε διὰ τὴν Βαλεντίνην!

— Τί λέγεις; τὸν ἠρώτησα ἐκπληκτος.

— Τίποτε, πατέρα, ... τίποτε... Δόσατέ μου, σὰς παρακαλῶ, τὸ φράγκον μου!...

Καὶ τὸ ἠρωτικὸν παιδίον μοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

Πόσον θὰ τὸν ἐναγκαλιζόμην, φίλε μου, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἂν ἐμάντευα τὸ μυστικόν του! Ἀλλὰ τὸ ἔμαθον ἀργότερα ἀπὸ τὴν σύζυγόν μου, ἡ ὁποία πάλιν τὸ ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὴν μοδίστραν. Καὶ ὅμως τὴν ἐπαύριον ἔθαυμά-

ζαμεν χωρὶς συγκίνησιν τὸ ὠραῖον καπέλον τῆς μίς Ροζαλίας.

Ἐν τούτοις ἡ Βαλεντίνη ἦτο περιχαρὴς καὶ εὐγνώμων.

Καὶ ὁ Ἰούλιος!... Πόσον ἔχαιρε καὶ ὑπερφανεύετο!...

Ἡ εὐτυχία τῆς μικρᾶς φίλης του δὲν ἦτο ἰδικόν του ἔργον; Δὲν τὴν ἐπλήρωσε μὲ τὸ αἷμά του;

Καὶ θ' ἀρνηθῆς τώρα, φίλε μου, ὅτι αὐτὰ τὰ δύο παιδία δὲν ἦσαν προσωρισμένα τὸ ἐν διὰ τὸ ἄλλο; Ὅα εἶπῃς ὅτι δὲν ἦτον ἤδη ἔρως;

**

Καὶ ὁ ἀγαθὸς Βενοᾶ ἐσιώπησεν, ὑψώσας δὲ πρὸς με τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ ἐφαίνετο περιμεινῶν τὴν ἀπάντησίν μου.

— Καὶ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας;... εἶπον, μετὰ ταῦτα ἐρχόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα.

Ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως ὁ Βενοᾶ μοι ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, καὶ μὲ πονηρὸν ἦθος ἀπεκάλυψε τὴν προῖκα τῆς δεσποινίδος Βλανσέ!

Ἄνωθεν τῶν πλουσίων δώρων τοῦ μελλονύμφου εὐρίσκετο μικρὸν κιβώτιον.

— Ἄνοιξέ το ὁ ἴδιος, μοῦ εἶπεν ὁ Βενοᾶ.

Ἐντὸς τοῦ κιβωτίου ὑπῆρχε πιλίδιον κούκλας, καὶ ἐν δακτυλίδιον, τοῦ ὁποίου ἡ σφενδόνη ἐφαίνετο ἐν πρώτοις ὅτι ἦτο μικρὸν ὀπάλλιον ὀλίγω ἀμαυρόν.

— Εἶνε τὸ δόντι, εἶπεν ὁ Βενοᾶ... καὶ τὸ ὠραῖον καπέλον τῆς μίς Ροζαλίας.

Εἶτα δεικνύων μοι διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν δεσποινίδα Βλανσέ, ἧτις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἤρχετο ἐπίσης ὠραία ἐν τῇ νυμφικῇ αὐτῆς στολῇ ὅσον καὶ ἐν τῇ προῖκῇ ἀτμηλῆτῳ:

— Ἰδοὺ ἡ Βαλεντίνη, προσέθηκε.

Τέλος, λαβὼν τὴν κεφαλὴν μου μεταξύ τῶν δύο χειρῶν του διὰ νὰ μὲ στρέψῃ πρὸς τὸ παράθυρον, μοῦ ἐδείξεν ἓνα δόκιμον τοῦ ναυτικοῦ ἐρχόμενον ἐν σπουδῇ εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἰδοὺ καὶ ὁ υἱὸς μου, εἶπεν, ἰδοὺ ὁ Ἰούλιος!

— Βενοᾶ, εἶπον καὶ ἐγὼ, ἔχεις δίκαιον! Αὐτὸ τὸ ὀδόντι εἶνε πολὺτιμον φυλακτήριον... θὰ φέρῃ πρὸς αὐτοὺς εὐτυχίαν!

Ch. Deslys.

Ἡ ἠθικὴ ἀναδρῖα καταδεικνύεται καὶ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ. Ἦδη ὅτε τὰ πλήθη ἀσκοῦσι πολιτικὴν ἐξουσίαν, τάσις γενικὴ ὑπάρχει πρὸς περιποίησιν αὐτῶν καὶ κολακίαν ὁμιλοῦσι πρὸς αὐτὰ διὰ λέγων γλυκέων. Προτιμῶσι νὰ φανῶσιν ἄνευ ἀρχῶν μᾶλλον παρά ἀντιδημοτικῇ! Τοῦτο δὲ διότι εἶνε εὐκολώτερον διὰ τινος νὰ κῦπτωσι καὶ κολακῶσι, παρά νὰ φανῶσι μεγάλοι, ἀποφασιστικοὶ καὶ μεγαλόψυχοι. (Σμᾶίλς).